

Spørgsmaal. Nu er jeg ganske vist ikke nogen Hjende af ethvert Aristokrati. Jeg antager, at der i en velordnet Stat maa være et Aristokrati, enten i den ene eller i den anden Form, ligesom der har været et Aristokrati i alle stærke Stater. Der er selv i de nordamerikanske Fristater et Slags Aristokrati, og der vil ogsaa der komme mere deraf. Men jeg anseer ikke Majoratsbaandet for at være nødvendigt til at danne et Aristokrati, ikke engang til at danne et Adelsaristokrati, ja ikke engang til at danne et specielt Godsfeieraristokrati. Der har i andre Lande været Aristokratier, og det Aristokratier med Pragt og Glæde, uden at der i dem har eksisteret Majorater. Den romerske Stat havde saaledes en Adelsstat, saa stærk og rig, som ikke let noget andet Land har haft — der har idetmindste ikke været noget rigere —; men den romerske Stat kjendte ikke til Majorater. Gaae vi til Middelfalderen, saa see vi, at den venetianske Stat ogsaa havde et Aristokrati, saa stærkt og saa glimrende i Stilling og Bedrifter, som det kun findes i meget faa andre Stater; men den venetianske Stat har dog heller aldrig kjendt Noget til Majorater. Og den hele ridderlige Feudaladel, hvorfra den nuværende Adelsstat for en stor Deel nedstammer, støttede sig vel tildeels til de store Rigslehn, der meget lignede Majorater, men den knyttede sig dog ogsaa tildeels til en stor Mængde frie Godsbefiddelser, der slet ikke vare. Og nu i Danmark — var der dengang da Adelen hos os havde den største Indflydelse og Magt, nemlig før 1660, her i Landet Majorater? Nei, Majoraterne vare først stiftede af Christian V. Det er altsaa ingen Nødvendighed, at der, for at der i et Land skal være et stærkt Aristokrati, ogsaa der maa findes Majorater. Jeg er imidlertid ogsaa i denne Retning en konservativ Mand, og jeg vil derfor ikke være med til uden videre at nedbryde de bestaaende Majorater. Jeg vil ikke deeltage i at give en Lov, der siger, at Majoraterne skulle affattes. Vi have en Lovforskrift, der bestemmer, at Majorater ikke mere maae stiftes i Fordeendomme, men de nuværende Majorater mener jeg, at man bør lade

bestaae. Jeg har overhovedet en stor Respekt for, hvad der bestaaer og har bestaaet med en vis Glæde og Glands; og jeg kan fra mit lavere Standpunkt med stor Tilfredshed see paa, at store Besiddelser ere lagte i een Mand's Haand, der derved sættes istand til at repræsentere det Dygtigste og Bedste her i Landet. Men saa vidt gaaer jeg dog i det Ringeste, at jeg ikke vil være med til at tilbagestøde et Lovforslag, der siger, at, naar samtlige de, der have Rettigheder med Hensyn til et Majorat, derom blive enige, saa skal Majoratet kunne hæves. Men dette er jo nu Indholdet af Lovforslagets §§ 2—9; de sige slet ikke Noget imod Majoraterne; de sige kun, at, forsaavidt Majoratsbesidderen — Muligheden af at sætte Sagen i Bevægelse er endog saa knyttet til denne enkelte Person, og naar han ikke vil, da kunne de Andre ikke gjøre Noget for at reise den — ønsker at forvandle Majoratet til fri Eiendom, og forsaavidt han derom kan blive enig med den hele Familjes berettigede Repræsentanter, da skal en saadan Forvandling kunne skee. Denne Deel af Lovforslaget holder jeg altsaa paa, og i saa Henseende træder jeg selvfølgelig i Modsetning til de tvende ærede Landsstingsmænd (Carlsen og Moltke-Dregentved), som jeg før nævnedes som consequente, idet de holde paa Majoraternes Bedbliven, saaledes at Eiendommene kun kunne converteres til Penge. Men, idet jeg gjør dette, saa stiller jeg mig ogsaa, som sagt, mod dem, der sige, at Majoraterne vel skulle kunne opløses ifølge den her foreslaaede Lov, forsaavidt de bestaae af Hovedgaarde, uden at der behøves nogen Substitution i Penge, men som derimod, forsaavidt Majoraterne bestaae af Fæstegods, ville, at de ikke skulle kunne opløses, idet der for Fæstegods ifølge Loven 1854 skal substitueres en Fideicommisscapital. Det kunde være et Spørgsmaal, om Lovforslaget ikke, forsaavidt det har optaget den Tanke, der indeholdes i dets §§ 2—9, tillige egentlig burde medtage Spørgsmaalet ogsaa om Fideicommisscapitalers Overgang til Allodialeiendom, naar deres Besiddere med samtlige Berettigedes Samtykke vilde lade det af Capitaler bestaaende Majorat overgaae til fri Eiend-